

”Vi bedömer att årsredovisningen i all väsentlighet redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.”

Granskning av årsredovisning 2017

Aneby kommun

Camilla Karlsson, KomRedo AB

2018-04-10

Innehåll

1. Sammanfattning	2
1.1 Yrkesrevisorns rapport om årsredovisningen 2017	2
2. Bakgrund	3
3. Syfte	3
4. Avgränsning	4
5. Revisionskriterier	4
6. Ansvarig styrelse	4
7. Metod	4
8. Projektorganisation.....	5
9. Anvisningar och styrdokument.....	5
10. Bedömning utifrån fullmäktiges mål	5
10.1 Bakgrund.....	5
10.2 Finansiella mål	6
10.3 Verksamhetsmål	8
11. Årsredovisningen i övrigt	9
11.1 Innehåll	9
11.2 Balanskravet.....	10
11.2.1 Gällande regler.....	10
11.2.2 Balanskravsutredning i årsredovisningen	10
11.2.3 Balanskravsutredning i driftredovisningen.....	11
11.3 Resultaträkning	11
11.4 Jämförelsestörande poster	12
11.5 Balansräkning.....	13
11.6 Kassaflödesanalys	14
11.7 Sammanställd redovisning.....	14

1. Sammanfattning

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap KL¹ bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (2 §). Revisorernas skriftliga bedömning avges i en revisionsberättelse.

KomRedo har av Aneby kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska årsredovisning och bokslut per 2017-12-31.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen för att ge revisorerna underlag för sin bedömning som sammanfattas nedan i avsnitt 1.1.

1.1 Yrkesrevisorers rapport om årsredovisningen 2017

Vi har utfört en revision av årsredovisning och bokslut för Aneby kommun per 2017-01-01 till 2017-12-31.

Vi har i allt väsentligt utfört revisionen enligt SKYREVS² vägledning för redovisningsrevision. Denna vägledning kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i de finansiella rapporterna. Yrkesrevisorn väljer i samråd med de förtroendevalda revisorerna vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i de finansiella rapporterna, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning betraktar yrkesrevisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur kommunen upprättar årsredovisningen. Detta för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i kommunens interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsen uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning ger årsredovisningen en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt lag om kommunal redovisning. Förvaltningsberättelsen är till största del förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Presentationen av målavstämningen är väl utvecklad och beskrivs på ett tydligt och informativt sätt och uppfyller därmed lagens krav.

Sammantaget gör kommunstyrelsen den bedömningen att kommunen har uppnått målsättningarna för god ekonomisk hushållning. Vi delar inte den bedömningen.

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen endast delvis är förenligt med det av fullmäktige fastställda finansiella målet för god ekonomisk hushållning.

Kommunstyrelsens sammanfattande bedömning i årsredovisningen: *att styrning och uppföljning av kommunfullmäktige beslutade mål sker på ett ändamålsenligt sätt som är förenlig med god ekonomisk*

¹ Kommunallag (2017:725)

² Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer, en förening som certifierar och kravställer en revisionsstandard för kommunal revision.

hushållning. De av kommunfullmäktige beslutade målen visar goda resultat inom många områden, dock finns också förbättringsområden att arbeta vidare med.

Vi konstaterar att uppfyllelse avseende det finansiella målet bedömts utifrån att ett styrtal (delmål) uppnås för 2017. Nettokostnads målet uppnås endast delvis och inte heller resultatmålet uppnås för 2017. Nu redovisar kommunen ett genomsnittligt resultatmål för de senaste 5 åren. Av redovisade resultat under de senaste fem åren finns det jämförelsestörande poster som medför missvisande genomsnittligt resultatmål. Vår analys visar att kommunens genomsnittliga resultatmål uppgår till 1,9 % och inte 3,8 % som redovisats.

Avseende verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning har kommunen 21 styrtal. Två av styrtalen saknar uppföljning med data som avser 2017, ett avser uppföljning från 2015 och det andra från 2016. Övriga 19 styrtal har redovisats med uppföljning från 2017. Enligt vår bedömning uppgår måluppfyllelsen till 67 %, vilket sammantaget understiger kommunens gräns för delvis uppnådda mål vid enskilda måluppfyllelser (90-99 %).

Vi rekommenderar att styrtalen ses över för att nå mätbarhet per delårstidpunkt och årsbokslutstidpunkt samt att dess definition ändras till att vara ett stöd för kommunstyrelsen i sin styrning. Syftet med denna rekommendation är att kommunstyrelsen därmed erhåller både teoretisk och praktisk möjlighet att verkligen styra och ställa om, ifall verksamhetens måluppfyllelse för god ekonomisk hushållning är på väg att uppnå en negativ utveckling, vilket vi tyvärr kan se i dagsläget. Vår bedömning är att kommunen, likväl som andra kommuner av liknande storlek, kommer att ha stora utmaningar framöver framförallt inom sociala sektorn.

Vi bedömer att årsredovisningen i all väsentlighet redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Vi bedömer vidare att årsredovisningen i allt väsentligt uppfyller kraven på rättvisande räkenskaper och är upprättad enligt god redovisningssed.

Vi bedömer att kommunen per 2017-12-31 endast delvis lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans att resultatet är förenligt med kommunens finansiella- och verksamhetsmål om god ekonomisk hushållning som följs upp i årsredovisningen.

2. Bakgrund

Vi har av Aneby kommuns revisorer fått i uppdrag att granska årsredovisningen per 2017-12-31. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2017. Kommunens revisorer ska enligt 12 kap KL³ bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (2 §). KomRedo's uppdrag är att granska årsredovisningen för att ge revisorerna underlag för sin bedömning.

3. Syfte

Syftet med granskningen är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, kommunal redovisningslag och god redovisningssed i kommuner och landsting. Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av revisionsberättelsen.

Granskningen syftar till att ge svar på följande revisionsfrågor:

- Har årsredovisningen upprättats enligt lag om kommunal redovisning, kommunallag samt god redovisningssed?
- Är resultaten i årsredovisningen förenliga med de av fullmäktige fastställda finansiella målen, d.v.s. finns förutsättningar för att målen kommer att uppnås under 2017?

³ Kommunallag (2017:725)

- Är resultaten i årsredovisningen förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för verksamheten, d.v.s. finns förutsättningar för att målen kommer att uppnås under 2017?
- Är balanskravet uppfyllt?

Granskningen har planerats och genomförts utifrån en riskdriven bedömning för att i rimlig grad kunna bedöma om årsredovisningen ger en rättvisande bild. Granskningen är översiktlig och omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i årsredovisningen. Detta innebär att vår granskning inte utesluter att eventuella felaktigheter kan förekomma.

4. Avgränsning

Granskningen omfattar årsredovisningen 2017-12-31.

Vår granskning har skett i den omfattning som följer av God revisionsred i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKL⁴ och SKYREV⁵. Vår granskning har varit inriktad på att hitta väsentliga fel (bedömda eller konstaterade) i årsredovisningen. I vår granskning ingår inte primärt att granska den interna kontrollen över kommunens kostnader och intäkter. Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, t ex förskingring.

5. Revisionskriterier

Vi har bedömt om årsredovisningen i allt väsentligt följer:

- Kommunallag (KL) och kommunal redovisningslag (KRL)
- God redovisningsred, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

Vi har även bedömt om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål kommunfullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

6. Ansvarig styrelse

Granskningen avser kommunstyrelsens årsredovisning som enligt 11 kap 20 - 21 §§ KL ska behandlas av kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen ska överlämna årsredovisningen till fullmäktige och revisorerna senast den 15 april året efter det som redovisningen avser.

7. Metod

Granskning har utförts i enlighet med god revisionsred i kommuner och landsting. Det innebär att vi planerat och genomfört granskningen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga fel. Granskningen innefattar att utifrån en bedömning av väsentlighet och risk granska utifrån ett urval av underlag till belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. Det ingår också att

⁴ Sveriges Kommuner och Landsting

⁵ SKYREV – är en branschorganisation för kommunala yrkesrevisorer och är ett etablerat nationellt forum för yrkesrevisionen i Sveriges kommuner, landsting och regioner.

pröva redovisningsprinciperna och kommunstyrelsens tillämpning av dem samt bedöma de betydelsefulla uppskattningar som kommunstyrelsen gjort vid upprättande av årsredovisningen och utvärdera den information som lämnats.

8. Projektorganisation

Granskningen har genomförts av Camilla Karlsson, certifierad kommunal revisor.

9. Anvisningar och styrdokument

Vi bedömer att kommunens anvisningar för årsbokslutet är ändamålsenliga. Däremot bör anvisningarna för kommunkoncernen utvecklas för att säkerställa att kommunens tidsplan ges en rimlig chans att hålla.

10. Bedömning utifrån fullmäktiges mål

10.1 Bakgrund

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

Aneby kommun använder Balanserat styrkort som målstyrningsmodell. Balanserat styrkort är en strukturerad modell för styrning och uppföljning som utgår från en gemensam vision, gemensamma mål, strategier och styrtaal som fastställs av kommunfullmäktige.

Fullmäktige i Aneby kommun har antagit 5 mål för god ekonomisk hushållning. De utgår från följande perspektiv:

- ✚ Brukare/kunder
- ✚ Ekonomi
- ✚ Medarbetare
- ✚ Processer
- ✚ Samhälle

Till dessa perspektiv finns övergripande mål, strategier och styrtaal som fastställts i kommunens strategiska plan. Kommunfullmäktige fastställer årligen målvärden för de olika styrtaalen i styrkortet. Följande övergripande mål följs upp årligen genom att mäta måluppfyllelsen utifrån ett flertal styrtaal.

Aneby kommuns medborgare, företagare, besökare och externa kontakter får tjänster av god kvalitet, ett gott bemötande och känner delaktighet

Aneby kommuns ekonomi är hållbar och i balans

Aneby kommun känns igen som en attraktiv arbetsgivare

Aneby kommun bedriver ett kontinuerligt förbättringsarbete

Aneby kommun erbjuder hög livskvalitet och en hållbar tillväxt som gör att människor vill bo, vistas och verka här

10.2 Finansiella mål

Aneby kommun anger i budgeten för 2017 att fullmäktiges finansiella mål för god ekonomisk hushållning är

Aneby kommuns ekonomi är hållbar och i balans

Tre styrtal finns för att mäta det finansiella målet. Kommunstyrelsens bedömning framgår nedan:

Styrtalet	Målvärde	Utfall	Kommunstyrelsens kommentar
Utfall av verksamhetens nettokostnader är inom tilldelad ram	100 %	95,5 %	Verksamhetens nettokostnader är för perioden högre än budgeterat. <u>Styrtalet bedöms endast delvis uppnås för 2017.</u> Avdelningarna redovisar för perioden ett negativt resultat. Jämfört med tidigare år är nettokostnaderna inte i balans. Det är främst flyktingmottagandet som fg år har medfört att verksamheterna nettokostnader varit i balans.
Soliditeten (exkl. ansvarsförbindelsen) för perioden 2015 - 2017 ska som genomsnitt ej understiga	42 %	55 %	Rapporterat värde är aktuell soliditet per 2017-12-31. <u>Styrtalet bedöms uppnås för 2017.</u> Förbättringen beror främst på att det egna kapitalet ökat med att resultaten ökat och att ansvarsförbindelsen för pensioner minskar.
Genomsnittlig resultatnivå på 2 % under senaste 5 åren	2 %	3,8 %	Resultatet för 2017 uppgår till 1,1 %. Genomsnittlig nivå för de senaste fem åren (2013-2017) uppgår till 3,8 %. <u>Styrtalet bedöms uppnås för 2017.</u> Trenden de senaste åren har varit en resultatnivå med god marginal över de 2 % vilket inte håller i sig för 2017.
<u>Kommunstyrelsens samlade bedömning:</u> Tidigare års goda resultat har byggt en grund att stå på och gör att kommunen kan ta ett enstaka år med sämre resultat och ändå ha en god ekonomisk ställning.			

Kommentar

Nettokostnadsmålet uppnås inte och inte heller resultatmålet för 2017. Vi anser att det höga resultatet 2016 innehåller jämförelsestörande poster som hänsyn borde tagits till för att erhålla ett mer jämförbart resultat.

Kommunstyrelsen och dess samlade verksamheters nettokostnader överskrider budget med totalt 5 %. De största negativa avvikelserna mot budget hade sociala avdelningen med 9 % (- 11,3 MSEK) och barn- och utbildningsavdelningen med 3% (- 4,9 MSEK). Resultatet från finansförvaltningen bidrar till att underskottet för hela kommunen inte blir så stort.

Kommunens resultat uppgår till 4,3 MSEK och motsvarar 1,1 % av skatter och bidrag. Målet på beslutad nivå är 2 %, under de senaste 5 åren. Kommunen saknar delmål på helårsbasis vilket medför att revisionen inte kan uttala sig kring måluppfyllelsen avseende detta mål. Endast en av fullmäktige antagen resultatutjämningsreserv är tillåten enligt lag att använda för att spara överskott från tidigare år för att hantera konjunktursvängningar. Aneby kommun har inte beslutat om att sätta av överskott till en resultatutjämningsfond och kan därför inte använda ett mål som inte har en kvantifiering på årsbasis.

Nedan framgår en analys av kommunens genomsnittliga resultatmål för åren 2013 -2017 utifrån uppgifter från respektive årsredovisning avseende jämförelsestörande poster. 2016 saknas uppgift om jämförelsestörande i noterna men däremot i förvaltningsberättelsen framgår att det ekonomiska resultatet för verksamheterna inte hade varit i balans utan de medel som erhållits kopplat till flyktingmottagandet. Totalt beräknades att det bidragit med nästan 16 MSEK.

Analys av resultatmål, exkl. jämförelsestörande poster (TSEK)	2013	2014	2015	2016	2017	Genomsnittligt resultatmål
Resultat	15 537	9 649	8 627	25 767	4 276	
Avgår jämförelsestörande poster	6 134	5 015	4 263	16 000	62	
Resultat efter avdrag för jämförelsestörande poster	9 403	4 634	4 364	9 767	4 214	
Skatter och bidrag	311 499	318 438	333 212	355 599	372 287	
Resultatmål	3,0 %	1,5 %	1,3 %	2,7 %	1,1 %	1,9 %

Efter att justeringar gjorts för jämförelsestörande poster uppgår enligt vår bedömning det genomsnittliga resultatmålet till 1,9 % och fullmäktiges resultatmål skulle därmed ej vara uppfyllt.

Vi bedömer att Aneby kommun 2017-12-31 endast delvis lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans att resultatet är förenligt med det övergripande finansiella målet om god ekonomisk hushållning som följs upp i årsredovisningen.

10.3 Verksamhetsmål

Aneby kommun anger i budgeten för 2017 att fullmäktiges verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning är följande:

Kommunstyrelsen gör en sammanfattande bedömning

”att styrning och uppföljning av kommunfullmäktige beslutade mål sker på ett ändamålsenligt sätt som är förenligt med god ekonomisk hushållning. De av kommunfullmäktige beslutade målen visar goda resultat inom många områden, dock finns också förbättringsområden att arbeta vidare med.”

Kommentar

Uppnådda mål, 100 %: 15 st varav ett avser 2015 års avstämning vilket ger 14 st uppnådda och motsvarar 67 %

Delvis uppnådda mål, 90-99 %: 2 st, 10 %

Ej uppnådda mål, 0-89 %: 5 st varav två avser 2015 och 2016 års avstämning, 23 %

Två styrtal av totalt 21 har inte följts upp i årsbokslutet med data som avser 2017 och det är inom verksamhetsmålet *Aneby kommun erbjuder hög livskvalitet och en hållbar tillväxt som gör att människor vill bo, vistas och verka här.*

Övriga 19 (21) styrtal uppges har redovisats i årsbokslutet. Enligt vår bedömning uppgår måluppfyllelsen till 67 %, vilket sammantaget understiger kommunens gräns för delvis uppnådd för enskilda måluppfyllelser (90-99 %).

Vi delar inte kommunstyrelsens bedömning om att kommunen bedriver en verksamhet som är förenlig med god ekonomisk hushållning utifrån de verksamhetsmål som är satta att följa upp. Kommunen har valt att mäta måluppfyllelse genom olika ”medborgarundersökningar” (KKiK m.fl.) i 11 styrtal av totalt 21. Denna strategi är både sårbar (beror på mättidpunkt och människors påverkan av kommunala och nationella händelser) och trubbig som verktyg att styra kommunens verksamheter. Exempelvis kan inte samhällsbyggnadsavdelningens goda arbete avspeglade sig rättvist i en brukarundersökning. Om t.ex. löftet att erhålla bredband inte uppfylls hos en kommundel kan detta påverka en undersökning negativt, oavsett vad undersökningen handlar om. Något som står utanför avdelningens kontroll att påverka. Dessutom har kommunen valt att ha med tre styrtal som inte är mätbara årligen, detta följer inte lagens krav.

De övergripande verksamhetsmålen är uppfyllda till 67 % och de verksamhetsspecifika (avdelningarnas måluppfyllelse) målen är uppfyllda till 45 %, ej uppfyllda uppgår till 38 %, delvis uppfyllda uppgår till 8 % och ej avstämda uppgår till 8 %. En samlad analys av detta utfall konstaterar att det finns en diskrepans mellan de övergripande och verksamhetsspecifika målen vilket borde ha avspeglats i den samlade målavstämningen på ett mer negativt sätt.

Vi rekommenderar att styrtalen ses över för att nå mätbarhet per delårstidpunkt och årsbokslutstidpunkt samt att dess definition ändras till att vara ett stöd för kommunstyrelsen i sin styrning. Syftet med denna rekommendation är att kommunstyrelsen därmed erhåller både teoretisk och praktisk möjlighet att verkligen styra och ställa om, ifall verksamhetens måluppfyllelse för god ekonomisk hushållning är på väg att uppnå en negativ utveckling, vilket vi tyvärr kan se i dagsläget. Vår bedömning är att kommunen, likväl som andra kommuner av liknande storlek, kommer att ha stora utmaningar framöver framförallt inom sociala sektorn.

Vi bedömer att Aneby kommun 2017-12-31 endast delvis lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans att resultatet är förenligt med de övergripande verksamhetsmålen om god ekonomisk hushållning som följs upp i årsredovisningen.

11. Årsredovisningen i övrigt

11.1 Innehåll

Enligt KRL 9:2 ska årsredovisningen innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamhet och resultat sedan föregående års utgång. Uppgift ska lämnas om:

- sådana förhållanden som är viktiga för bedömningen av kommunens resultat och ställning
- sådana händelser av väsentlig betydelse för kommunen som har inträffat under rapportperioden eller efter dennes slut.

RKR:s rekommendation 22 gäller från räkenskapsåret 2014. Syftet med rekommendationen är att ange minimikraven för innehållet i en årsredovisning och principerna för bedömning av vilka poster som ska tas med i årsredovisningen, och hur dessa ska värderas.

Kommentar

Generellt sett överensstämmer presentationen av kommunens ställning och resultat med RKR:s rekommendation 22. Inga händelser av väsentlig betydelse som inträffat efter rapportperiodens slut har delgetts revisionen. Vi saknar en mer utvecklad analys av kommunens ekonomiska ställning. Endast en utvärdering finns som mer beskriver ett konstaterande än vilka de goda förutsättningarna är som kommunen står inför. SKL's omvärldsanalys och beskrivningen av de mindre kommunernas stora utmaningar är inte lika positiv som kommunstyrelsen framhåller.

I övrigt redogörs händelser av väsentlig betydelse löpande under respektive avsnitt i förvaltningsberättelsen.

11.2 Balanskravet

11.2.1 Gällande regler

I KL finns de gällande reglerna om balanskravet, vilket innebär att kommunens intäkter ska överstiga kostnaderna. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. I KL stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi. Om det föreligger *synnerliga skäl* finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat. Exempel på där synnerliga skäl kan anses föreligga är när kommuner medvetet och tydligt gjort avsättningar och byggt upp ett avsevärt eget kapital för att möta framtida kostnadsökningar eller intäktsminskningar.

Från och med 2013 har kommuner och kommunalförbund möjlighet att använda sig av de nya reglerna om resultatutjämningsreserv, RUR. Denna reserv kan sedan användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel, under förutsättning att årets resultat efter balanskravsjusteringar är negativt. RUR är frivillig att tillämpa, de kommuner och landsting som tänker göra det måste besluta om hur reserven ska hanteras. Detta ska framgå av riktlinjer för god ekonomisk hushållning som fullmäktige ska besluta om.⁶

Kommunen har valt att inte införa en resultatutjämningsreserv, vilket innebär att kommunen i framtiden inte kan reglera negativa resultat i samband balanskravsutredningen. En resultatutjämningsreserv är inget annat än en öronmärkning av det egna kapitalet och är inte att beteckna som en fondering. Om man i en organisation ser framtida risker för negativa resultat kan tillämpningen av RUR vara ett resultatutjämnande verktyg vid framtida konjunktursvängningar.

11.2.2 Balanskravsutredning i årsredovisningen

En bedömning av balanskravsresultatet ska ske i årsredovisningen under förvaltningsberättelsens avsnitt. Om kommunen redovisar ett resultat i närheten av 0 (efter justeringar) ska balanskravet och ev. åtgärder kommenteras.

Vi bedömer att någon sådan kommentar inte är aktuell per redovisad balanskravsutredning.

Nedan en sammanfattning av kommunens utredning:

⁶ Kommunallagen 11 kap 1, 14 §§ samt Kommunal redovisningslag 4 kap 4 §

Balanskravsutredning 2014 - 2017 (MSEK)

	2014	2015	2016	2017
Årets resultat	8,6	8,6	25,8	4,3
Avgår realisationsvinster	-0,1	-1,9	0	0
Tillkommer realisationsförluster	0	0	0	0
Justerat balanskravsresultat	8,5	6,8	25,8	4,3
Ingående resultat att återställa (inom 3 år)	0	0	0	0

Balanskravsutredningen visar på att balanskravet klaras då resultatet uppgår till 4,2 MSEK efter att justering borde ha genomförts för reavinster. Denna justering saknas i kommunens balanskravsutredning. Kommunen har inget tidigare balanskravsunderskott att återställa.

11.2.3 Balanskravsutredning i driftredovisningen

Om vi även granskar verksamheternas resultat redovisar främst sociala avdelningen och barn- och utbildningsavdelningen stora underskott jämfört med budget.

Belopp, tkr	Budget 2017	Utfall 2017	Avvikelse
Allmänna utskottet			
- Kommunövergripande	-11 479	-11 486	-7
- Kommunserviceavdelningen	-40 554	-40 435	119
- Överförmyndarverksamheten	-677	-1 551	-874
KSA och KÖ	-52 710	-53 472	-762
Barn- och utbildningsutskottet			
- Grundskola med mera	-121 994	-123 686	-1 692
- Gymnasium, vuxenutbildning	-31 821	-34 997	-3 176
Barn och utbildningsavdelningen	-153 814	-158 683	-4 868
Sociala utskottet			
Sociala avdelningen	-130 888	-142 235	-11 347
Tillsynsämnden			
Samhällsbyggnadsavdelningen	-10 911	-10 122	789
Revision	-457	-483	-26
Kommunfullmäktige	-341	-428	-87
Avdelningarnas netto	-349 121	-365 423	-16 301
Finansförvaltning	352 221	369 699	17 478
ÅRETS RESULTAT	3 100	4 276	1 177

Totalt avviker avdelningarna med -16,3 MSEK mot budget, mer än 26 MSEK sämre jämfört med föregående år. Totalt motsvarar budgetavvikelsen 4,7 % av avdelningarnas totala nettobudget.

11.3 Resultaträkning

Enligt KRL 5:1 ska resultaträkningen redovisa samtliga intäkter och kostnader samt hur det egna kapitalet förändrats under året.

Nedan redovisas en översiktlig ekonomisk jämförelse mellan åren 2017 och 2016.

<i>TSEK</i>	Utfall 17-12-31	Utfall Fg år	<i>Avvikelse %</i>	Budget 2017	<i>Avvikelse %</i>
<i>Verksamhetens nettokostnader</i>	-368 805	-331 328	-11,3	-353 633	-4,3
<i>Skatteintäkter och statsbidrag</i>	372 287	355 599	4,7	360 647	3,2
<i>Verksamhetens nettokostnad i relation till skatteintäkter och statsbidrag</i>	99,1 %	93,2 %	-6,3	98,1 %	-1
<i>Finansnetto</i>	794	1 497	125,2	-3 913	-63,8
Årets resultat	4 276	25 767	-83,4	3 100	37,9
<i>Resultatmål 2 % av skatteintäkter och statsbidrag</i>	1,1 %	7,2 %		0,9 %	

Årets resultat är försämrat jämfört med samma period föregående år men något bättre än budgeterat. Nettokostnaderna har ökat avsevärt i förhållande till skatteintäkterna och även jämfört med föregående år. Detta är ett nyckeltal vars procentuella ökningstakt är av stor vikt. Den stora förändringen i nettokostnadsutvecklingen uppges bero på lägre ersättningar hänfört till flyktingmottagandet. Under året har många flyktingbarn flyttat ut från kommunen genom Migrationsverkets försorg.

Kommentar

Nettokostnadsutvecklingen har tidigare år bl.a. dämpats genom ökade bidrag som är kopplade till flyktingmottagandet samt utbetalningar från AFA. För att Aneby kommun åter igen ska erhålla en god ekonomisk ställning bör nettokostnaderna i förhållande till skatteintäkter och statsbidrag uppgå till maximalt 98 % (Aneby kommun 99,1 %). Om nyckeltalet överstiger 100 % innebär det att kommunen i princip lånar av det egna kapitalet för att täcka den löpande driften. Detta är en utveckling som man bör undvika.

Kommunens resultat i förhållande till skatteintäkter och bidrag visar endast ett överskott om 1 % vid delårsbokslutet och utifrån redovisat resultat vid årsbokslutet uppgår resultatmålet till 1,1 %. Även detta nyckeltal visar att kommunens resultatutveckling inte går åt rätt håll.

Vi har genomfört en periodiseringskontroll av verifikationer som är bokförda i samband med tidpunkten för delårsbokslutet. Resultatet av kontrollen visade inte några felperiodiserade poster.

Vi bedömer att resultaträkningen ger en i allt väsentligt rättvisande bild av årets resultat och att noter finns i tillräcklig omfattning.

11.4 Jämförelsestörande poster

Enligt RKR:s rekommendation om extraordinära poster och upplysningar för jämförelseändamål är det väsentligt att kommentera viktiga händelser eller transaktioner för att kunna analysera och göra jämförelser.

Aneby kommun redovisar under perioden en jämförelsestörande post som avser reavinst vid försäljning av tre fastigheter och uppgår till 62 TSEK. Detta borde ha ingått som justeringspost i kommunens balanskravsutredning.

11.5 Balansräkning

Balansräkningen ska enligt KRL 5:2 redovisa kommunens samtliga tillgångar, avsättningar och skulder samt eget kapital på dagen för räkenskapsårets utgång (balansdagen). Ställda pantar och ansvarsförbindelser ska tas upp inom linjen.

Nedan redovisas en översiktlig ekonomisk jämförelse mellan åren 2017 och 2016.

Balansräkning (exkl. koncernen)		
<i>(TSEK)</i>	2017-12-31	2016-12-31
<i>Balansomslutning</i>	267 957	271 452
<i>Redovisat eget kapital</i>	148 887	144 610
<i>Eget kapital reducerat med ansvarsförbindelse pensionsutjämnning</i>	11 455	2 167
<i>Soliditet redovisad</i>	55,6 %	53,3 %
<i>Soliditet med hänsyn till de pensionsförpliktelser som inte redovisas bland skulder</i>	2 %	1 %
<i>Omsättningstillgångar</i>	56 591	76 259
<i>Kortfristiga skulder</i>	80 503	84 986
<i>Balanslikviditet</i>	70,3 %	89,7 %

Till i stort sett samtliga balansposter har huvudboksbilagor och specifikationer upprättats.

Kommentar

Kommunens soliditet har ökat något jämfört med samma period föregående årsbokslut 2016 och balanslikviditeten. Soliditeten anger hur stor del av tillgångarna som är finansierat med eget kapital. Om balanslikviditeten är större än 100 % visar det på att betalningsförmågan är större än utbetalningarna medan ett tal mindre än 100 % indikerar att de kortsiktiga utbetalningarna är större än betalningsförmågan.

Nyckeltalen på resultaträkningen och balansräkningen visar oberoende av varandra på en negativ utveckling avseende Aneby kommuns ekonomiska ställning. Vi rekommenderar att kommunstyrelsen ser över vilka åtgärder som verksamheterna kan genomföra för att hejda den utveckling som redovisat utfall signalerar.

Vi har granskat ett urval av balanskontospecifikationer utifrån en väsentlighetsbedömning. I samband med genomförd granskning gjordes följande noteringar:

- Anläggningstillgångar (RKR 11.4); kommunen påbörjade en övergång till komponentredovisning från och med 2014. Alla nya investeringar som aktiverats under året har redovisats med komponenter. Ingen översyn av befintliga anläggningar i kommunen eller kommunkoncernen har påbörjats.
- Förutbetalda intäkter (konto 2992); enligt RKR 18.1 ska villkorade bidrag för projekt som sträcker sig över flera redovisningsperioder intäktsredovisas i takt med att villkoren bedöms vara uppfyllda. Utifrån den översiktliga granskning som genomförts bedöms att det för vissa poster saknas underlag som styrker detta. Under nästkommande år bör en fördjupad analys av dessa förutbetalda intäkter genomföras för att säkerställa att intäktsredovisningen följer god redovisningssed och RKR:s rekommendationer.

- Under året har kommunen anskaffat aktieandelar i Inera AB. Inera ägs i huvudsak av SKL och landsting/regioner. Bolaget verkar för att öka digitaliseringen i offentlig sektor.
- Små differenser finns avseende engagemangsbesked från bank i förhållande till redovisade lån. Ej väsentligt belopp som föranleder ändring av balansen.

I övrigt bedöms bokslutsspecifikationerna hålla en god kvalitet med tillräckliga underlag som bekräftar saldot på respektive balanskonto.

Vi bedömer att balansräkningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av tillgångar, avsättningar, skulder och eget kapital. Vi bedömer också att tillgångarna, avsättningarna och skulderna i allt väsentligt existerar, är fullständigt redovisade, rätt periodiserade och värderats enligt principerna i KRL. Balansräkningen är uppställd enligt KRL, omfattar tillräckliga noter och bilagor/specifikationer finns i tillräcklig omfattning.

11.6 Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys beskriver hur verksamhet och investeringar har kassaflödesanalys samt hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning. Kommunens uppställning överensstämmer med gällande rekommendation.

Kommentar

En översiktlig analys av kassaflödet visar att investeringsverksamheten finansieras genom den löpande verksamheten, negativt kassaflöde om -27 835 tusen kronor. Det negativa resultatet av kassaflödet kan också hänföras till amortering av skulder. Överensstämmelse med övriga delar i årsredovisningen finns.

11.7 Sammanställd redovisning

KRL ställer inget krav på att årsredovisningen ska omfatta de kommunala företagen, vilket dock rekommenderas i referensgruppens uttalande från år 1995.

Enligt KRL 8:2 ska den sammanställda redovisningen omfatta de juridiska personer i vilka kommunen har ett betydande inflytande. Av författningskommentarerna framgår att ett betydande inflytande förutsätts föreligga när kommunen innehar minst 20 % av rösterna i en annan juridisk person. Det finns dock möjlighet att göra avsteg från principen om företaget har en ringa omsättning eller balansomslutning. En kortare redovisning av kommunens samlade verksamhet finns i årsredovisningen för 2017.

Kommentar

Det saknas en samlad bild av kommunens företag i förvaltningsberättelsen. Även Stiftelsen Kulturresevatet Åsens by och Höglandsförbundet borde ha ingått i sammanställningen. Enligt uppgift är detta ett utvecklingsarbete som påbörjades i samband med att den nya ekonomichefen inledde sin tjänst. I dagsläget uppfyller inte Aneby kommuns årsredovisning för 2017 RKR:s krav på redovisning av företagen.

Inför nästa årsredovisning bör anvisningar översändas till företagen som bland annat innehåller de uppgifter kommunen behöver för att kunna redovisa en ändamålsenlig sammanställd redovisning.

KomRedo, dag som ovan

Camilla Karlsson
Certifierad kommunal revisor